

‘De schaamte ligt achter me, nu ben ik vooral trots op mezelf’

Stella schreef een boek over haar leven in armoede

Begin dit jaar in *Mijn Geheim* vertelde Stella (55) hoe ze door een reeks tegenslagen in grote financiële problemen was gekomen en jarenlang in de schuldsanering zat. In het kader van Wereldarmoededag, op 17 oktober, spraken we opnieuw met haar. Inmiddels is haar boek *Armoede krijg je gratis* verschenen en hoewel ze nog steeds moet rondkomen van weinig, heeft ze een positieve flow te pakken. “Die moeilijke tijd zal ik nooit vergeten, maar ik kan nu oprecht zeggen dat ik eindelijk weer gelukkig ben.”

“Met een speciaal gevoel keek ik deze zomer naar de 76 dozen in de opslagplaats. Daar waren ze dan, de eerste tweeduizend exemplaren van mijn boek *Armoede krijg je gratis* dat ik via crowdfunding had bekostigd. In totaal had de actie bijna negenduizend euro opgeleverd en ik ben de mensen die daaraan hebben bijgedragen nog steeds heel erg dankbaar. Bij het openmaken van de eerste doos, kreeg ik hetzelfde gevoel als toen ik de eerste geboortekaartjes van mijn kinderen ontving. Ik wist wel dat ze er waren, maar het was zo bijzonder om het ook echt zwart-op-wit te zien staan. En dat had ik met mijn boek dus ook. Het was er! Jarenlang had ik op Facebook mijn leven in armoede met

anderen gedeeld. Via mijn persoonlijke contacten in het sociale domein had ik al achthonderd pre-orders voor mijn boek binnengekregen. Het was heel fijn om te weten dat zo veel mensen met me meeleeften en ik kon niet wachten om alle boeken te versturen. Maar voordat ik dat deed, nam ik even een momentje voor mezelf en dacht ik: wat fijn dat het gelukt is. Hopelijk ben ik zo weer een stapje dichterbij het doorbreken van het taboe dat er heerst op armoede.”

Pech na pech

“Nog even terug naar een paar jaar geleden. Ik had alles dik voor elkaar, met een riant huis en een mooi gezin met twee kinderen. Daar kwam verandering in toen mijn ex en ik uit elkaar gingen. We zaten niet meer met elkaar op één lijn, dus het was voor ons beter om de relatie te verbreken. Helaas raakte ik vlak daarna mijn baan kwijt en kreeg ik tot overmaat van ramp baarmoederhalskanker. Het was echt pech na pech. Uiteindelijk werd ik geconfronteerd met een hypotheekschuld én een restschuld van ruim achtduizend euro. Dat was inclusief een fikse terugvordering van de kinderopvangtoeslag en een lening die ik had afgesloten om een nieuw bedrijf op te zetten, dat jammer genoeg niet van de grond kwam. Omdat ik mijn schuld niet kon terugbetalen, kwam ik op een gegeven moment onder bewind te staan. Met een bijstandsuitkering en huur- en zorgtoeslag als inkomen moest

ik samen met twee kinderen zien rond te komen van vijftig euro leefgeld per week. Dat is niet veel, maar met een beetje

creativiteit lukte het. Bovendien had ik de mazzel dat ik boodschappen bij de Voedselbank mocht doen. Dit waardeerde ik zeker, maar de schaamte die ik voelde, was enorm. Nog niet zo lang geleden was ik op mijn dure bakfiets langs diezelfde Voedselbank gefietst, me afvragend waarom al die mensen daar in de rij stonden. En nu stond ik er zelf. Hoewel het een moeilijke periode was, hield ik me netjes aan de regels. Meestal loopt alles via de bewindvoerder, maar degene die mij met mijn financiën hielp, had er alle vertrouwen in dat ik het zelf kon regelen. Daarom kreeg ik mijn post gewoon thuis en mocht ik zelf mijn rekeningen betalen. En het lukte me inderdaad, want inmiddels is mijn schuld helemaal afbetaald en daar ben ik echt ontzettend trots op. ▶

Miljoen Nederlanders in armoede

Op 17 oktober is het Wereldarmoededag. Volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau zijn mensen arm als ze langere tijd niet de middelen hebben voor de aanschaf van goederen en voorzieningen die in hun samenleving als minimaal noodzakelijk gelden. In 2019 deed het Centraal Bureau voor de Statistiek onderzoek naar armoede in Nederland. De uitkomst daarvan was dat 6,2 procent van de Nederlandse bevolking in armoede leefde, oftewel 1 miljoen mensen, van wie 398.000 al minstens vier opeenvolgende jaren. In 2019 lag de lage-inkomensgrens voor een alleenstaande op 1090 euro netto per maand. Voor een stel zonder kinderen was dat 1530 euro en met twee minderjarige kinderen 2080 euro. Voor een eenoudergezin met twee minderjarige kinderen bedroeg de grens 1660 euro. Opvallend is dat eenoudergezinnen, mensen met een niet-westerse achtergrond, bijstandontvangers en alleenstaanden onder de 65 jaar een grote kans op ernstige armoede hebben. Stichting Armoedefonds en de Sociale Alliantie zetten zich in voor armoedebestrijding. Meer informatie vind je op www.armoedefonds.nl en www.socialealliantie.nl.

Bronnen: www.cbs.nl, www.scp.nl

Tekst: Renée Brouwer - Foto's: privébezit

Het moeilijkst van mijn leven in armoede vond ik de schaamte. Ik deelde het met bijna niemand. Geld voor verjaardagen, sinterklaas en kerst had ik niet. Ik voelde me een outsider en erg eenzaam.

'Waar ik vroeger op mijn dure bakfiets langs de Voedselbank fietste, stond ik er nu in de rij'

Maar daar besloot ik op een dag iets aan te doen. Mijn 'coming-out' op Facebook was spannend, maar voelde tegelijkertijd als een bevrijding. Ik kreeg veel lieve berichten en voordat ik het wist, kwam er van alles op me af. Zo werd ik in februari dit jaar gevraagd voor een Zoommeeting van de Sociale Alliantie, een stichting die zich inzet voor een samenleving zonder armoede. In aanwezigheid van verschillende mensen, waaronder deskundigen en beleidsmakers, mocht ik mijn verhaal doen. Een van die mensen was minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hij was erg geïnteresseerd in mijn verhaal en zei onder de indruk te zijn van de manier waarop ik met de situatie omging. In die tijd was ik druk bezig met de afronding van mijn boek en minister Koolmees reserveerde twee exemplaren bij mij. Eentje voor zichzelf en eentje voor 'uitgesteld leesplezier'. Dat had ik speciaal bedacht als ludieke actie om andere lotgenoten een hart onder de riem te steken. Ik

wist namelijk dat een deel van mijn volgers zelf ook in de bijstand zat en dus weinig te besteden had. Een boek bestellen, ging hen dus niet lukken, maar misschien waren er wel mensen die hen er eentje

gunden. Zij konden dan twee boeken bij mij bestellen, zodat ik het tweede exemplaar weer gratis aan iemand anders kon geven. Een geweldig idee, vond minister Koolmees. Onlangs heb ik hem en een tweede persoon de boeken toegestuurd. Ik weet nog niet wat de minister ervan vindt, maar ik hoop dat hij er iets mee zal doen."

Preventie

"Naar mijn mening moet er het een en ander veranderen op het gebied van armoedebestrijding. Nu wordt er vaak pas gehandeld als het eigenlijk al te laat is. Mensen maken om wat voor reden dan ook schulden, kunnen die niet terugbetalen en belanden vervolgens in de schuldsanering. Maar wat als het probleem veel eerder wordt aangepakt? Dus al op het moment dat de schulden gaan ontstaan? In mijn geval was mijn relatiebreuk de reden dat mijn leven als een kaartenhuis in elkaar stortte. Een relatiebreuk is nooit leuk, zeker niet in combinatie met kinderen, maar ik was ook niet

voorbereid op de financiële gevolgen ervan. We hadden een koophuis en een hoge hypotheek, maar hadden niks op papier gezet over wat we zouden doen als we uit elkaar zouden gaan. Ik had er nog nooit over nagedacht en geen idee hoe ik het moest aanpakken. Vervolgens verloor ik mijn baan, omdat mijn werkgever failliet ging en werd ik ook nog eens ernstig ziek. Al die heftige gebeurtenissen zo kort op elkaar, het was voor mij gewoon niet meer te overzien. Juist tóén had ik hulp nodig om alles weer op de rit te krijgen. En omdat ik in de ziektewet zat, had dat vanuit de overheid ook makkelijk gekund. Denk bijvoorbeeld aan hulp van een psycholoog, een financieel adviseur en een loopbaancoach, om de verschillende facetten van je leven weer op orde te krijgen. En natuurlijk ben ik me ervan bewust dat dit geld kost, maar reken voor de grap eens uit hoeveel ik de staat nu al heb gekost in al die jaren waarin ik een uitkering heb ontvangen."

Actieplan

"Wat ik ook nog graag wil benoemen, is dat ik nu bezig ben om vanuit de bijstand voor mezelf te beginnen als spreker en adviseur op het gebied van armoede, maar dat ik hier helaas de juiste begeleiding bij mis. Zo weet ik dat ik van mijn verdiensten als ondernemer mijn maandelijkse bijstandsuitkering moet terugbetalen - wat ik goed begrijp - maar ik heb geen idee hoe hoog dit bedrag precies zal worden, ook omdat ik verschillende toeslagen krijg. Dit wordt achteraf pas berekend. Hoewel mijn boekhouder alles netjes en overzichtelijk bijhoudt,

biedt het mij nog geen perspectief om mezelf een salaris uit te betalen en afscheid te nemen van mijn bijzondere bijstandsuitkering. Er zitten natuurlijk veel meer mensen in deze situatie. Als je al moeilijk zicht kunt houden op je financiën, dan is het logisch dat de kans ook groter is dat het weer opnieuw misgaat. Mij lijkt het daarom een goed idee om meer in te zetten op persoonlijke hulp. Ik heb er zelfs een actieplan voor bedacht: *Your comeback*. Gericht op mensen die het door een bepaalde gebeurtenis in hun leven even moeilijk hebben, maar die met de juiste hulp weer steviger in hun schoenen kunnen komen te staan. Daarmee voorkom je dat de situatie later uit de hand loopt, waardoor er uiteindelijk dus ook minder mensen in armoede en de bijstand zullen belanden. Oftewel: zet vooral in op preventie van armoede en op betere scholing. Zorg ervoor dat mensen leren om bewuster om te gaan met geld. Want een goede investering betaalt zich op langere termijn vanzelf uit."

Nieuwe energie

"Ik vind het bijzonder om te zien wat voor mooie dingen mijn boek mij al heeft gebracht. En dat alleen maar omdat ik eerlijk vertel hoe mijn leven in armoede eruitziet en hoe ik het ervaar. Mensen zeggen vaak dat ze dat zo dapper vinden. Ik antwoord dan altijd dat ik me er lang voor heb geschaamd, maar dat ik nu vooral trots ben op mezelf. Leven in armoede is

BOEKENACTIE

3x

In 'Armoede krijg je gratis' vertelt Stella de Swart haar persoonlijke verhaal over haar gevecht tegen de bureaucratie en de schaamte. Maar ze houdt altijd moed, blijft positief en komt uiteindelijk ook als winnaar uit de strijd. Meer weten? Kijk op Stella's website: www.stella-de-swart.nl.

Mijn Geheim mag 3 exemplaren weggeven van Stella's boek 'Armoede krijg je gratis'.

Wil je hier kans op maken?

Mail dan o.v.v. 'Armoede' naar: redactie@mijngeheim.nl en laat je gegevens achter. Meedoen kan tot dinsdag 19 oktober.

een organisatie die kinderen en jongeren leert omgaan met geld. Ze wilden graag weten hoe ik over dit onderwerp dacht en ik vond het zo leuk om mijn mening te delen. Ik kreeg er echt energie van! De laatste tijd merk ik dat ik in een positieve flow zit. Ik heb mijn boek in eigen beheer uitgegeven en vond het geweldig dat er zo veel lieve en deskundige mensen waren die mij daarmee wilden helpen. Als ik dan terugdenk aan de tijden waarin ik me zo eenzaam voelde, dan lijkt het wel alsof dat een andere vrouw was. Toch zal ik die moeilijke periodes niet vergeten. Dat wil ik ook niet, want het is voor mij een stok achter de deur om het nooit meer zover te laten komen. Ik heb nu het gevoel dat ik alles weer een beetje op de rit heb en kan oprecht zeggen dat ik eindelijk weer gelukkig ben." ■